

QUÉ ÉS I QUÈ FA ALDEES INFANTILS SOS?

Aldees Infantils SOS és una Organització privada d'ajuda a la infància, internacional, sense ànim de lucre, interconfessional i independent de tota orientació política. El seu objectiu és oferir als nens que ens són confiats un entorn familiar, una llar estable i una formació sòlida per donar-los un futur prometedor i segur. Adopta un model familiar de caràcter universal, el contingut del qual està definit per les característiques socials i culturals pròpies de cada país.

On són les Aldees Infantils SOS?

Al món existeixen **500 Aldees Infantils SOS**, dirigides per SOS Kinderdorf International (Aldees Infantils SOS Internacional), que és la federació de totes les associacions nacionals d'Aldees Infantils SOS. Compta, a més, amb **1.517 dispositius SOS**, això és, residències de joves, col·legis, hospitals, etc. Està present a **132 països**, en els quals atén més de **450.000 nens i joves**; a més, ofereix **488.000 tractaments mèdics** en els **65 hospitals SOS**.

Aldees Infantils SOS a Espanya

Aldees Infantils SOS està present al nostre país des del 1967. En 1981 es constitueix l'Associació Aldees Infantils SOS d'Espanya, que coordinarà la labor en l'àmbit nacional; dos anys després, serà declarada d'utilitat pública pel Consell de Ministres. La Presidència d'Honor l'ostenta S. A. R. el Príncep d'Astúries.

Aldees Infantils SOS d'Espanya té **vuit Aldees** al nostre país: Barcelona, Pontevedra, Madrid, Granada, Conca, Santa Cruz de Tenerife, Saragossa i Las Palmas.

També hi ha en funcionament una sèrie de centres i programes integrats en els **centres de programes socials (CPS)** que complementen el treball de les Aldees Infantils SOS i donen resposta a demandes socials creixents dins de l'àrea de la infància, la joventut i les famílies en risc: centres de dia, llars d'infants, programes d'educador de carrer, programes d'assessorament a joves que han passat per l'organització, centres de primera acollida, valoració i diagnòstic, programes d'educador de famílies, tallers especials d'ocupació, etc.

A més, compta amb una **Acadèmia SOS**, l'òrgan responsable de l'actualització permanent de coneixements i bones pràctiques educatives de l'Organització. Entre les seves comeses, recolzades per un Sistema de Gestió de Qualitat, destaquen la formació, la gestió del coneixement i la recerca.

L'Acadèmia també documenta i analitza la realitat social i ofereix respostes eficaces a les situacions actuals i de futur de la infància.

Aldees Infantils SOS a l'Amèrica Llatina i l'Àfrica

Aldees Infantils SOS d'Espanya finança quinze Aldees a l'Amèrica Llatina: Choluteca i Tela (Hondures); Lima i Pachacamac (Perú); Rionegro (Colòmbia); Mar del Plata (Argentina); Ricaurte i Portoviejo (Equador); Sant Jerónimo i Jocotán (Guatemala); Tijuana (Mèxic); San Miguel i Sonsonate (El Salvador), i Managua i Juigalpa (Nicaragua), i una a l'Àfrica: a Agadir (Marroc).

A més, s'ha assumit el manteniment de diferents dispositius a l'Amèrica Llatina com a programes d'enfortiment familiar, centres socials SOS, escoles de primària, centres de dia, llars d'infants, etc., o els dos programes d'assistència quirúrgica a nens a Guinea Equatorial i Senegal, amb 4.700 intervencions l'any.

El total de **nens i joves atesos** per Aldees Infantils SOS d'Espanya és de **14.620** (3.470 a Espanya i 11.150 a l'Amèrica Llatina i l'Àfrica).

CREEM FAMÍLIES PER ALS NENS QUE NO LA TENEN

A Aldees Infantils SOS ajudem nens orfes, abandonats o les famílies de les quals no poden ocupar-se'n, i els donem l'oportunitat de créixer dins d'una família SOS. Per a això, formem les famílies sobre quatre pilars bàsics.

La mare SOS

Tot nen acollit a Aldees Infantils SOS té com a referència afectiva una mare SOS, qui comparteix les seves preocupacions, els seus deures i les seves alegries. És la responsable de la llar i proporciona als nens amor, empara i confiança, junt amb una sòlida educació. La mare SOS està present en les seves vides les 24 hores. Viu en la mateixa casa i es responsabilitza d'alimentar-los, cuidar-los i educar-los, de treure la família endavant. També rep l'ajuda d'altres professionals, com ara psicòlegs, logopedes, etc. I com una mare és per a tota la vida, les mares SOS també ho són per als que ja han aconseguit la seva independència. Perquè les **perceben** com una mare de veritat, la **família** que els donarà suport la resta de la seva vida.

Els germans

Les famílies SOS es componen de la mare SOS i de sis a vuit nens. Nens i nenes de diferents edats creixen junts. Així, els més petits tenen germans majors que els donen afecte i dels que poden aprendre. Aquests es converteixen en la família dels nens per a tota la seva vida. A més, els germans biològics que arriben junts a l'aldea no són separats i creixen units dins d'una nova família.

I encara que un dels germans, biològic o no, se'n vagi de la llar perquè s'ha independitzat, Aldees Infantils SOS vetllarà perquè continuï havent un estret contacte entre els membres de la família.

La llar

Una llar SOS porta la mateixa rutina que qualsevol altra llar, amb la mare SOS com la persona de referència. Cada família SOS viu en la seva pròpia casa, que la mare organitza i equipa segons les seves necessitats i els seus desitjos. Les llars d'Aldees Infantils SOS són com qualsevol família, per a tota la vida. A partir de l'afecte que reben dins de les famílies SOS, s'afavoreix el desenvolupament d'una estreta relació tant entre els germans com amb la, mare SOS. I encara que els nens creixin i s'independitzin, la família segueix unida.

L'Aldea Infantil SOS

Cada Aldea Infantil SOS està formada per una mitjana de sis a dotzes llars familiars. És, després de la família, la comunitat educativa més gran a la qual pertany el nen, i li ofereix a aquest la possibilitat d'establir, en un sentit més ampli, contactes que promouen el seu desenvolupament. L'Aldea és el pont d'integració dels nens amb la societat. Per això treballem perquè les Aldees estiguin vinculades en tots els aspectes a la seva comunitat: el col·legi, l'esport, les activitats culturals... Així, fomentem la plena integració dels nens en la societat.

ACOMPANYEM ELS JOVES FINS A LA SEVA INTEGRACIÓ

Amb Aldees Infantils SOS els nens tenen una família per a tota la vida. Per això creem un espai dedicat ala integració social i laboral dels joves, sense deixar de banda el seu creixement personal i familiar. Quan els nens arriben a l'adolescència se'ls deixa planejar el seu futur i es respecten les seves decisions, se'ls acompanya en els seus somnis i es crea el camí adequat perquè trobin les oportunitats fins que aconseguixin la independència econòmica.

La primera elecció, continuar estudiant o aprendre un ofici, és un pas a la maduresa que comporta un canvi de lloc però no d'estil de vida. Els joves continuen comptant amb el suport de la seva família per a la seva inserció social i laboral. Comptem amb diverses fórmules d'atenció juvenil: pisos compartits, residències juvenils o habitatges assistits. I en cas de necessitar atenció especial, amb fins terapèutics o psicopedagògics, la continuaran rebent. A més, els donem suport i consell en triar la seva formació. Els posem en contacte amb el món laboral i, quan és necessari, ho fem amb recursos econòmics perquè puguin desenvolupar projectes que els serveixin de suport.

TREBALLEM EN LA PREVENCIÓ

Aldees Infantils SOS treballa amb famílies que, per diferents motius, no poden atendre adequadament els seus fills i així pot prevenir que milers d'ells siguin abandonats. A Espanya, els programes de prevenció estan integrats en els centres de programes socials (CPS) que complementen el treball de les Aldees i donen resposta a demandes socials creixents dins de l'àrea de la infància, joventut i famílies en risc: centres de dia, llars d'infants, programes d'educador de carrer, programes d'assessorament a joves que han passat per l'organització, centres de primera acollida, valoració i diagnòstic, programes d'educador de famílies, tallers especials d'ocupació, etc.

EL QUE VOLEM PER ALS NENS DEL MÓN

Que cada nen pertanyi a una família

La família és el nucli de la societat. Dins d'una família cada nen és protegit i gaudeix d'un sentit de pertinença. Aquí els nens aprenen valors, comparteixen responsabilitats i estableixen relacions que perduren tota la vida. Un entorn familiar els ofereix una base sòlida sobre la qual poden construir les seves vides.

Que cada nen creixi amb amor

A través de l'amor i l'acceptació, les ferides emocionals es curen i es desenvolupa la confiança. Els nens aprenen a creure i confiar en ells mateixos i en els altres. Amb aquesta seguretat, cada nen pot descobrir i aprofitar les seves potencialitats.

Que cada nen creixi amb respecte

L'opinió de cada nen és escoltada i presa seriosament. Els nens participen en la presa de decisions que afecten les seves vides i se'ls guia perquè siguin els protagonistes del seu propi desenvolupament. Creixen amb respecte i dignitat com un membre apreciat de la seva família i de la societat.

Que cada nen creixi amb seguretat

Els nens són protegits de l'abús, l'abandonament i l'explotació, i en cas de desastres naturals o de guerres. Reben abrigo, alimentació, atenció mèdica i educació. Aquestes són les necessitats bàsiques per al desenvolupament adequat de tots els nens.

TRANSPARÈNCIA I RIGOR

Aldees Infantils SOS està supervisada directament pel Ministeri de Sanitat i Política Social. Els nostres comptes són auditats anualment per la Compañía Trujillano y Asociados Auditores C.J.C.S.L., i es publiquen a la memòria anual de l'Organització.

Aldees Infantils SOS Internacional també fa auditories internes i, com que és una associació declarada d'utilitat pública, el Ministeri de l'Interior rep còpia dels comptes anuals, que inclouen el balanç, el compte de resultats i la memòria econòmica, així com una memòria d'activitats. La transparència davant dels nostres socis i padrins és vital. La

confiança de tots ells és la base que ens permet continuar treballant.

UNITAT ESCOLA DE PARES

Si preguntem a qualsevol pare o mare com desitjarien que fossin els seus fills, un bon percentatge diria primer "que sigui feliç", i després afegiria frases com ara "vull que el meu fill sigui llest, que col·labori a casa i que es porti bé amb els altres". I si preguntéssim com els agradaria que fossin els seus fills dins de 30 anys, segurament seguirien posant en primer lloc "feliç", i després molts afegirien: "Vull que sigui reflexiu, que sigui capaç de construir una llar equilibrada i que s'envolti de bones persones".

Com a pares ja adults sabem que els anys passen volant. Sense gairebé adonar-nos descobrim si hem controlat l'educació del nen... o si, pel contrari, se'ns ha anat de les mans. Analitzem algunes pautes imprescindibles que hem de seguir per crear totes les condicions que facin realitat els nostres somnis.

Comencem amb el desig que siguin **llestos i reflexius**. Vivim en una època i un país que, en general, sol cobrir bé les necessitats bàsiques dels nens, tant lúdiques com socials: alimentació variada, roba adequada, joguines (en excés)...

Potser ens preocupem tant perquè experimentin, aprofitin el temps i no s'avorreixin, que oblidem deixar-los temps per a coses tan bàsiques com ara pensar i reflexionar sobre ells mateixos, sobre el seu món i sobre el món en què viuen.

Els hem d'ensenyar, per tant, a mirar més enllà del que veuen, a aprendre per si mateixos, a fugir d'allò banal, a gaudir dels petits moments en bona companyia. Els sobra gairebé de tot menys temps per admirar, analitzar, concloure, recordar, associar... No deixem que la nostra ànsia per formar-los i preparar-los per al futur redueixi la seva capacitat per recrear-se i somiar. Un pare pot ser el millor mestre per a la vida si deixa que els seus fills arribin per si mateixos a establir unes conclusions i aprendre. No solucioneu sempre els seus problemes.

Ensenyeu-los, a través de l'esforç, que gairebé res és immediat. No eviteu que experimentin vivències difícils si amb elles aprenen. Mostreu-los què poden i i han de fer però també les seves limitacions. Amb saviesa, paciència, constància i perseverança... sabran on volen i poden arribar, amb què compten i com superar-se per aconseguir-ho.

El nostre segon desig: que **col·laborin** a casa. Ensenyeu-los que tots els membres de la família són diferents però que tots són importants per aconseguir objectius comuns.

Promoure una actitud de col·laboració va molt més enllà de fer un requadre on consti la feina de cada un. Sigueu vosaltres el millor model i ensenyeu-los com porteu a terme les vostres responsabilitats.

Si des de molt petits els heu ensenyat què els fa especials, la seva habilitat, les seves capacitats... podreu orientar-los millor sobre quin és el seu paper dins de la família. Deixeu que participin en l'organització i en les decisions que afecten a tots.

Utilitzeu el diàleg com la millor eina quan els seus punts de vista siguin diferents o quan sorgeixin dificultats en la convivència. Mostreu-los com estar pendents de les carències dels altres, dels seus afectes, dels seus moments.

I finalment, eduqueu perquè **transcendeixin** més enllà de si mateixos, que siguin **generosos** i comparteixin el que tenen i el que són. Per a això, el primer és que els feu partícips del vostre millor tresor: el temps.

Feu que gaudeixin amb vosaltres a través de les activitats, del diàleg, compartiu amb ells els vostres somnis, els vostres interessos, les vostres il·lusions... i el vostre bon humor. No oblideu mai que, per molt dur, estressant i difícil que pugui ser criar un nen, sempre serà més senzill si es fa amb un somriure.

REFLEXIONAR

objectius: el valor del pensament, de la raó, de la lògica i de la calma, davant el cop de geni o l'agressivitat. pensar en un mateix i en els seus drets i les seves obligacions.

Pensar, emocionar-se, planificar, valorar... quines paraules tan pròpies de l'ésser humà!... i a vegades que poc valorades. Molts nens fugen del pensament. No els agrada pensar, els fa mandra, prefereixen mirar la tele, practicar un esport, jugar... i quantes coses que es perden de la vida per no aturar-se a observar-les i reflexionar-hi! Qualsevol cosa que vegis, escoltis, toquis, oloris o mengis pot transportar-te al món dels records, a llocs imaginaris, o simplement pot connectar el que ja saps amb altres coses que ampliaran els teus coneixements sobre el món, sobre el que t'envolta o sobre tu mateix. Si jugar és fer alguna cosa per divertir-se, pensar és jugar. Pots veure un ocell i reflexionar, imaginar el seu vol, la seva llibertat, la seva saviesa per sobreviure... i comparar-lo amb el teu món o desitjar volar com ell... Pots fantasiejar amb el que vulguis, percebre el dia i la nit, i cada instant, com vulguis. Aprendre és introduir en el teu pensament el funcionament del que t'envolta, de la natura, de la història i de la teva pròpia història. Així doncs, pensant no tan sols jugues sinó que, a més, aprens mil coses.

Cada dia et regala moments únics per gaudir, per pensar en silenci

Cada dia et pot regalar mil colors, o tu mateix els pots canviar si fas servir la teva imaginació segons els teus gustos. Si el dia ha aparegut negre, pinta'l de groc, de verd o de taronja, tens el poder de convertir-lo en positiu. Ah!, i pensar també ens dóna pistes per ser millors. ¿Oï que molts aliments cal cuinar-los abans de menjar-los i després cal mastegar-los bé abans de digerir-los? Doncs la reflexió també fa que allò que no entenem es converteixi en quelcom senzill i més fàcil d'entendre. També pot ser un **mitjà per aconseguir altres objectius:** resoldre problemes, superar o entendre què ens passa... i a més, en reflexionar pots ser capaç de canviar les teves emocions, controlar el teu enuig o multiplicar la teva alegria. Quan reflexiones **analitzes, associes, recordes i aprens**. Però perquè tot això tingui lloc necessites crear unes condicions. Quins són els “enemics” que impedeixen que puguis reflexionar?

- **Les presses**, no deixar espai ni temps per pensar. Per a molts, la vida passa a través dels sentits sense romandre gairebé un minut en el pensament.

- **L'apatia**, el “quin rotllo”, el “passo, m'és igual”, “no em vull ratllar...”, fugir de tot el que signifiqui pensar.

• **Omplir la vida de massa elements** que ocupin el teu cap: amics, les històries dels altres, les compres, la informàtica, la televisió, l'MP3 o l'MP4 o l'MP5. No perquè totes aquestes activitats estiguin malament: es tractaria de moderar el seu ús i que servissin també per pensar. El soroll, l'activitat excessiva, al final esgoten. I un cos cansat no pensa tan bé.

Les persones fugen de la reflexió perquè a vegades fa mal o fa més complicada la vida. El que no sap la gent és que el que fa mal, continua fent-ho a través del temps si no has pensat sobre allò ni ho has solucionat. I el que complica la vida, ho fa cada vegada més, si no penses en la manera de sortir del tràngol. Conclusió: pensar és necessari per viure millor.

Perquè hi hagi reflexió **és necessari un estat de pau interior**. No deixem que les coses que passen a cada minut ens allunyin d'aquest estat de relaxació que necessitem per pensar. Aquestes petites estones en les quals tens l'esmorzar al davant, o quan vas a l'autobús, o quan et despertes... aprofita'ls per pensar.

És la millor vacuna contra l'avorriment.

CONTRA EL MALTRACTAMENT INFANTIL

A Aldees Infantils SOS volem que tots els nens estiguin ben atesos i que, sota cap circumstància, rebin cap mena de mal. Per això posem en coneixement dels docents algunes pistes per tal de detectar situacions de negligència o d'abús o maltractament: físic, sexual, emocional o psicològic. El maltractament no és fàcil de detectar i sovint els adults no el denuncien per por a equivocar-se o a entrar en el terreny privat familiar, però els fets ens diuen que és millor pecar per excés de zel que per prudència, ja que facilita que alguns casos segueixin ocults. Aquests són alguns dels símptomes més generals que es donen en nens que pateixen algun d'aquests abusos i davant dels quals es pot estar alerta:

- El nen ha patit un canvi sobtat en el seu comportament i en el seu rendiment escolar: té problemes de concentració, sembla estar sempre alerta o està extremadament retret o bé passa d'estats de passivitat a extrema agressivitat. Té una actitud fugissera i malfiada davant els adults.
- Arriba molt d'hora a l'escola, surt el darrer i sembla no voler tornar a casa i fins i tot plora. Diu que torna a casa sol i està sol allà moltes hores.
- Té ferides, cremades, escales de cabells, esgarrapades, mossegades que veiem quan porta roba esportiva, a piscina o ens l'expliquen altres nens en veure'l canviar-se al vestuari. També pot passar que es negui a canviar-se davant d'altres.
- Té trastorns físics: dificultats per a caminar o seure's, mals de cap o de panxa repetitius o en alguna ocasió algun episodi d'incontinència, i deixa de menjar bé. És una bona raó per a portar el nen a la infermeria del centre, si es disposa d'ella i que la infermera li faci un reconeixement.
- El nen té comportaments com ara rentar-se les mans de forma compulsiva, sembla descuidat, brut, no té roba neta, o falta a l'escola freqüentment i sense justificació.
- El nen utilitza insults o vocabulari groller impropï de la seva edat. En els seus dibuixos mostra evidències sexuals i mostra coneixements inusuals per a la seva edat.
- Els pares parlen amb menyspreu del nen, pensen que és dolent o problemàtic per naturalesa i demanen que se li castigui severament. També poden negar l'existència dels problemes o no tractar-lo tot i haver estat notificats.
- Es detecta mala relació entre els pares: discuteixen, no es miren, es desautoritzen...
- Els pares sobreprotegeixen el nen de forma que no participi en treballs de grup, que no jugui amb altres fora de l'horari escolar, són excessivament controladors.

TOTS ELS NENS TENEN DRET A SER BEN ATesos

Tots els nens tenen dret a ser ben atesos i a no rebre cap mena de maltractament. Tu pots ajudar a que tu mateix i els teus amics esteu bé. Només cal tenir la ment desperta i fixar-se en unes quantes coses:

- Cap adult, ni tan sols a casa, té dret a fer-te mai mal. No hi ha excusa. Res que puguis haver fet mereix que et causin dolor.
- La violència física són totes aquelles accions adreçades a fer-te mal: pegar, colpejar amb un objecte, empènyer-te contra alguna cosa, mossegar, esgarrapar...
- Si reps un maltractament, no et sentis culpable ni acceptis que t'ho mereixes. Els adults saben que hi ha moltes altres maneres d'ensenyar-te a portar-te bé o a castigar: renyar-te, fer-te pensar en això o deixar-te sense alguna cosa que t'agrada, per exemple.
- De vegades el maltractament a un nen passa desapercebut. Si notes que un dels teus amics ha canviat molt de sobte, que està més trist o més agressiu sense cap raó, que no vol tornar a casa o has vist que té algun blau o ferida quan us canvieu plegats al vestuari, pots ajudar-lo. Pregunta-li què li ha passat i, si veus que no t'ho vol dir o que t'explica sopars de duro, comenta-li-ho al teu professor i ell sabrà com actuar.
- El maltractament també passa entre nens. Així que no deixis que cap company et tracti malament perquè ningú no té cap dret a fer-ho. No acceptis insults, ni burles cruels, ni amenaces, ni cops.
- Si veus que els teus companys atemoreixen un altre, que ho passa malament només de pensar a retrobar-los, no et quedis callat, res de "lleï del silenci". Tens la responsabilitat d'ajudar-lo, igual que els demés tenen la d'ajudar-te a tu.
- La violència mai, mai, mai és la solució a res. Tots els problemes es resolen parlant, dialogant, negociant. La violència no és pròpia de persones civilitzades i intel·ligents.
- Si ets testimoni o et passa alguna d'aquestes coses, busca una altra persona adulta com el teu professor i demana-li que t'ajudi.

COL·LABORAR

objectius: el valor de la unió i la pertinença, formar part d'una família, col·laborar junts per a un mateix fi, treballar en equip, respectar i fer coses amb els germans.

Col·laborar significa fer una feina que forma part del **treball d'un equip**. Es tracta d'aconseguir que, sumant el treball de tots, aconseguim un resultat **beneficiós per al conjunt**.

La nostra família és l'equip que sempre estarà amb nosaltres. **Tots i cada un dels membres que la formen són necessaris per aconseguir que les coses funcionin i per estar bé.**

Netejar la casa tenint cadascú una petita tasca, parar la taula, fer el menjar... són aquestes col·laboracions que tots podem entendre. Però també podem ser un equip en el qual cada membre col·labori perquè els altres se sentin bé. Què aconseguim amb això? Que la família estigui tranquil·la i es trobi a gust. Mai perdeu el bon humor, la capacitat per veure com estan els altres i com podem millorar les relacions.

En la vida saps que de vegades les coses no ens surten bé, sorgeixen imprevistos o problemes que fan que estiguem més pensatius. Reflexiona: quan vegis així algun membre de la teva família, tu, que ets petit, tens una petita responsabilitat, però amb resultats gegants: acosta't a aquesta persona, fes-li un petó, una carícia, ensenya-li un somriure..., estaràs **col·laborant** perquè se senti millor i les seves forces es multiplicaran per afrontar el que li passa.

El treball en equip amb els nostres pares i germans ha de tenir **metes** que tots vulguem assolir. A tots ens deu agradar veure la casa recollida, la taula parada, les plantes boniques, la roba planxada. Cada un és diferent, requereix un temps diferent per actuar; per tant, no ens hem d'entestar a fer exactament el mateix. En una empresa, cada treballador aporta el que pot i el que sap, i el resultat final depèn de l'aportació de tots. **Tots són importants.** En la família, també. Els gustos, els interessos, les habilitats de cadascú són tan diferents que si s'uneixen tots segur que s'aconsegueix un equip fantàstic. Clar, sempre hi ha feines que s'han de fer i que no requereixen d'habilitats especials... però s'han de fer. En aquests casos, i per fer-ne un repartiment just, es tindrà en compte l'edat, el temps de què disposa cada un i la capacitat de cada membre.

La col·laboració és l'actitud contrària a l'egoisme. És veritat que jugar i descansar és molt important, però reflexionem: les tasques d'una família, si es fan entre tots, s'acaben abans, ens sentim més satisfets, vivim la família com un equip de veritat, a tots ens queda més temps lliure, fins i tot per jugar tots plegats. Per tant, col·laborar és bo, i quan ho fem ens agrada. Posem fil a l'agulla? Imagineu-vos que sentiu que el que feu a casa és una mica massa, que sou els que més temps hi dediqueu i més col·laboreu, que us toca el pitjor... No poseu mala cara o d'enuig ni digueu res desagradable..., ja que això no soluciona el problema i, a més, fa que tingueu molt mala relació amb els vostres pares i germans. En lloc d'això us proposo pensar.

És millor **negociar, raonar, expressar el vostre punt de vista** sense perdre la raó amb les banades que de vegades surten per la boca quan sentim ràbia.

Veiem finalment **què necessita la meua família i què puc oferir**, què se'm dona bé, de quin temps dispo, què necessiten els meus pares, els meus germans, els meus avis... com puc col·laborar perquè aquest equip que tinc a casa funcioni bé, estigui satisfet amb el que té i aconseguim entre tots allò que ens proposem. Sense adonar-vos-en, comprovareu una cosa curiosa: l'actitud de col·laboració fa que tots estiguin més pendents els uns dels altres. Les relacions milloraran i la vida en família serà tot un plaer.

COMPARTIR

objectius: el valor de la solidaritat, de pensar en altres situacions més desfavorides i actuar de manera generosa, altruista, com per exemple renunciar a quelcom per poder gaudir en fer-ho plegats.

Si dividíssim la paraula compartir en dos ens quedaria una cosa aproximada a la seva definició: partir amb els altres, **repartir quelcom que tinc entre companys.**

La vida ens ha donat a cadascú coses diferents que hem aconseguit amb poc esforç, gairebé gratuïtament. Uns tenen habilitats per córrer, d'altres per estudiar, d'altres per fer amics, uns tenen una família afectuosa, altres tenen més joguines... La genètica, l'atzar, la casualitat... fan que tots siguem diferents.

Ningú està obligat a compartir el que té. Aquesta és **una decisió que heu de prendre cadascú.** Per això, has de tenir clar quins avantatges té compartir o no fer-ho:

- Qui decideix quedar-se amb tot i ser el que més té o el millor... serà admirat per si mateix, però estarà sol.
- Qui decideix compartir el poc o molt que té, encara que amb això li quedin menys coses o menys temps... estarà orgullós de si mateix i sempre es veurà envoltat de persones que de veritat l'estimen. Si pensem en el nen que més ens agrada de la classe, a qui més ens agradaria assemblear-nos, segurament ens recordarem d'algú generós amb les seves coses, amb el seu temps, amb les seves habilitats, un nen que ajuda els altres.

En compartir col·laboro, a més, perquè **el món sigui més just**, amb menys diferències entre uns i altres només pel fet d'haver nascut en un lloc o per tenir una família o una altra.

Hi ha qui decideix compartir, però com si fos un banquer: jo et dono si tu em dones. Doncs bé, els nens que realment comparteixen les seves coses no esperen res a canvi. **Ofereixen el que tenen i el que són sense exigir el mateix per part dels altres.** El que ocorre és que compartir és una actitud que també es contagia, com la col·laboració amb la família. Quan algú et dona et resulta atractiu. Una persona que comparteix sol ésser estimada. I el que estimes no t'agrada perdre-ho, en tens cura, ho tractes bé, i tu també, sense adonar-te'n, comparteixes el que tens amb ell. Aquesta és una de les millors bases d'una bona amistat.

Parlem ara d'una altra cosa **que es comparteix i que no té preu: el temps.** Els moments que comparteixes amb els teus avis, amb els teus amics, amb aquest nen de la classe a qui veus molt sol, amb la senyora del quiosc..., per a ells són molt valuosos. El temps és quelcom que tots apreciem, i la nostra companyia pot suposar bons moments per a moltes persones.

En ocasions, regalar temps va unit a compartir habilitats. Com? Ajudant els meus companys en allò que a mi se'm dona bé (les mates, l'anglès, el dibuix...).

També podem **compartir emocions, alegries, soledat, tristor, il·lusió, dubtes...** tot això enforteix l'amistat perquè deixem que ens coneguim d'una manera més íntima. Si expressem alegria, contagem l'emoció a l'altre. Si compartim els nostres problemes, deixem que l'altre ens ajudi. Amb aquests intercanvis és molt probable que el nostre cercle d'amigues i amics sigui cada vegada major i millor. Segons anem creixent hem d'entendre que una bona amistat no és tan sols aquella que ens proporciona coses o la persona que es diverteix amb nosaltres. Ara que som més grans podem comprendre que **la veritable amistat es basa en el fet de ser generosos i compartir sentiments amb l'altre.**

ECOEMBES

REFLEXIONO SOBRE L'ENTORN

Miro al voltant i reflexiono. Per què les coses són així i no d'una altra manera? M'agraden? És agradable el món, així? Què li falta? Com m'agradaria que fos? Puc fer alguna cosa per acostar aquest món a l'ideal que a mi m'agradaria que fos? Amb què compto? Penso en un resultat. M'agradaria convertir el ciment en flors. És possible? No. Aquest món és així perquè l'hem volgut fer més còmode, però allò confortable no ha d'estar renyit amb allò sa, ecològic i bonic. Per exemple, puc decorar el ciment de la meua finestra amb plantes i flors, amb colors alegres i bon humor. Si reflexionés uns minuts cada nit i pensés una petita acció per a l'endemà, com ara ajudar a reciclar els residus dels envasos i aprendre què va a cada contenidor, ja estaria fent un gran pas perquè els éssers humans poguessin viure a la Terra.

COL·LABORO AMB EL RECICLATGE

Fer alguna cosa entre tota la família per millorar la salut del planeta és fàcil. A casa hi ha grans i petits, per això les idees i la capacitat per col·laborar és diferent per a cada persona.

Els pares han d'ensenyar que tots hem de treballar a casa com un equip, i al mateix temps han d'ensenyar a respectar el medi ambient i han d'educar per prevenir les conseqüències de no fer-ho.

La separació de residus d'envasos és una activitat senzilla en la qual els nens poden col·laborar i, a la vegada, sentir-se importants i necessaris. Són capaços de reconèixer els diferents tipus de materials i també de relacionar-los amb el contenidor adequat. S'ha de deixar que col·laborin de

manera activa i separin ells mateixos els residus d'envasos després de fer-los servir; quan acabin el gel de la dutxa o acabin de menjar un iogurt o beure un bric de suc, haurien de ser capaços, de manera automàtica, de dipositar-los a la bossa que els haguem reservat a casa. També poden portar aquestes bosses, acompanyats per algun membre de la família, als contenidors. Així, tindran una visió real del camí que prenen cap a una nova vida i del seu retorn convertits en un altre producte, cosa que farà que no es gastin més recursos de la natura, tan escassos i valuosos.

I, el més important, quan ja siguin uns experts, podran ajudar a millorar la qualitat dels envasos que se separen, perquè si ho fem sense pensar de vegades es cometten errades que resten valor a l'esforç de tots. Per evitar-ho s'hauran de fixar en els diferents materials que formen part d'un envàs, dipositaran en el contenidor de resta el que no sigui considerat com un envàs i pugui entorpir el seu reciclatge, etc. Quan totes les famílies separen els seus envasos com un gran equip, ens en beneficiem tots.

COMPARTEIXO AMB ELS MEUS COMPANYYS

La separació de residus d'envasos no comença ni acaba amb aquella que es fa a casa. Utilitzem envasos en molts llocs, i també al col·legi. Així que els nens poden compartir amb els seus companys la responsabilitat de millorar la neteja i la sostenibilitat ecològica del centre. Per tenir un col·legi ecològic cal saber moltes coses: quin tipus de residus d'envasos es generen a les aules, a les oficines i als despatxos, a la cuina..., de quins materials estan fets, si es poden reutilitzar o no, en quins contenidors cal dipositar-los o si es tracta d'un tipus de residu especial que no es pot considerar exactament un envàs. Podem compartir aquesta feina d'investigació amb els companys per obtenir les respostes; després, podem idear entre tots un pla de millora. Si ho fem tots junts (alumnes, professors, pares i la resta del personal) podrem aconseguir un centre sostenible del qual sentir-nos orgullosos.

ELS NÚMEROS DE LA INFÀNCIA

NENS I NENES AL MÓN

Hi han 2.100 milions de nens i nenes (Representen el 35% de la humanitat). Cada any neixen 129 milions.

A on neixen?

De cada 100 que neixen ho fan:

55 Àsia

23 Àfrica i Orient mitjà

8 Amèrica llatina i el Carib

6 Europa de l'Est i Països Bàltics

8 Països industrialitzats (Europa, EEUU, Canadà, Israel, Japó, Austràlia i Nova Zelanda)

Tots els nens tenen dret a la vida, a l'alimentació i a la supervivència.

Més de 500 milions de nens viuen amb menys d'un € al dia.

Cada 7 segons mor un nen o nena de fam.

Tots els nens tenen dret a la salut.

567 milions de nens no estan vacunats contra cap malaltia.

Més de 13 milions són orfes de la SIDA.

Tots els nens tenen dret a la llibertat. Cap nen serà sotmès a presó i a tortura.

Més d'un milió de nens i nenes són a la presó. 2 milions són esclaus.

Cap nen ha de ser explotat laboralment.

250 milions de nens són explotats laboralment.

1 de cada 6 nens treballa als països desenvolupats.

Cap nen ha de participar en conflictes armats.

500 mil nens són soldats.

300 mil nens estan lluitant en aquest moment.

Tots els nens tenen dret a un nom i a una nacionalitat.

Més de 40 milions de nens "no existeixen"..

No tenen cap nacionalitat, ni drets civils, econòmics i socials.

Tots els nens tenen dret a l'educació.

Més de 100 milions de nens no van a l'escola degut a la pobresa y discriminació.

El 61% dels no escolaritzats són nenes.

NENS I NENES A CATALUNYA.

Hi ha 1.068.883 nens i nenes.
Representen el 16,9% de Catalunya.

Quants neixen?.

68.315 nens i nenes a l'any.

A on neixen?.

21 a Barcelona ciutat.
49 a la regió metropolitana.
30 a la resta de Catalunya.

Pobresa.

105 mil nens i nenes viuen per sota de la meitat de la despesa.
60.000 menors pateixen pobresa (la llar viu amb menys de 240 € al mes).

Risc Social.

Nens i nenes atesos per l'EAIA (Equips d'atenció a la Infància i adolescència) en situació de risc
9.593 (any 2003).
El 46% pertanyen a la ciutat de Barcelona i el seu entorn.

Acolliment.

4.622 nens i nenes acollits en famílies.
2.396 acollits en institucions.
Total nens i nenes acollits a Catalunya: 7.018

LINKS D'INTERÈS

- › Web institucional
www.aldeasinfantiles.es
- › Joc "Un dia a l'Aldea"
www.juegosdiarios.com/juegos/un-dia-en-la-aldea.html
- › Plataforma Empresarial Aldees
www.plataformaaldeas.com
- › Aldees Infantils SOS Internacional
www.aldeasinfantiles-sos.org
- › Defensor del Menor
www.defensordelmenor.org
- › Plataforma d'Infància
www.plataformadeinfancia.org
- › eb Ecoembes
www.ecoembes.com
- › Blog del professor
www.amarilloverdeyazul.com
- › Secció Aprendre a Reciclar a Ecoembes
www.ecoembes.com/es/aprenderareciclar/Paginas/default.aspx
- › Descàrrega d'activitats per a realitzar a classe
www.ecoembes.com/es/aprenderareciclar/enelcolegio/Paginas/descargas.aspx
- › d3Colores
www.ecoembes.com/es/aprenderareciclar/enelcolegio/Paginas/d3colores.aspx
- › L'EcoCiutat
www.ecoembes.com/ecociudad/ecociudad.html
- › Joc on line Mini-mundi
www.mini-mundi.com
- › Canal Youtube
www.youtube.com/user/ecoembesweb
- › Galeria Flickr
www.flickr.com/photos/ecoembes/sets